

1. kontrolna zadaća iz Arhitekture i organizacije računala, problemski dio. 11.12.2002.**Grupa A.**

Napomene: Obvezatno upisati ime i prezime na papir sa zadacima i na papir s odgovorima. Vrijeme za rješavanje problemskog dijela ispita je 85 min. Uz svaki zadatak označen je pripadni broj bodova. Za prolaznu ocjenu potrebno je prikupiti najmanje 50% mogućih bodova ovog dijela ispita. (Ispitne zadatke sastavio je prof. dr. sc. S. Ribarić).

Ime i prezime: _____, matični broj: _____.

1. Napišite program za Turingov stroj koji proizvoljan broj zapisan u brojevnom sustavu po bazi 8 uvećava za 2. Početni položaj glave za čitanje i pisanje je na *najznačajnijoj* znamenici. (5 bodova)

2. Za pojednostavljeni model procesora nacrtati stanje na sabirnici za prva dva prolaza kroz petlju, za sljedeći programski odsječak:

```
OPET  DEC A
      JMP OPET
```

00FF	96	DEC A
0100	7E	} JMP OPET
0101	00	
0102	FF	

Pretpostavite da je početni sadržaj akumulatora $A = 0F_{(16)}$.

Odredite sadržaje registara modela (PC, A, DC, IR) nakon drugog prolaska kroz petlju.

Modificirajte programski odsječak tako da procesor ne ostaje vječno u petlji, već iz nje izlazi kada sadržaj akumulatora poprimi vrijednost 0. (5 bodova)

3. Za sljedeći scenarij (za MC 68000) prikažite grafički slijed događaja i odredite sadržaje stogova i vrijednosti kazala stogova (uz to označite i načine rada u kojima se nalazi procesor) (8 bodova):

- Procesor je u korisničkom načinu rada.
- Poziva se rekurzivni potprogram REKUR (povratna adresa je $120034_{(16)}$).
- U potprogramu se potprogram treba još dvaput rekurzivno pozvati (povratna adresa je $12301E_{(16)}$).
- Nakon prvog rekurzivnog poziva, tijekom izvođenja potprograma, dogodio se prekid (povratna adresa je $123004_{(16)}$).
- Obraduje se prekid.
- Nakon obrade prekida, instrukcijom RTE nastavlja se izvođenje prekinutog rekurzivnog potprograma.
- Upravljanje se nakon izvođenja potprograma prenosi na glavni program.

Pretpostavite da je početni sadržaj kazala stogova: $USP=320000_{(16)}$, $SSP=2600EE_{(16)}$, te da je početni sadržaj status-registra $SR=0207_{(16)}$ i ne mijenja se tijekom izvođenja potprograma. Prikažite:

- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon grananja u potprogram;
- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon prvog rekurzivnog poziva;
- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon odlaska u obradu prekida;
- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon povratka iz obrade prekida;
- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon drugog rekurzivnog poziva;
- sadržaj stogova i kazala stogova neposredno nakon svakog povratka iz rekurzivnog potprograma.

4. Instrukcija procesora SRISC **la** (load address) koja računa adresu operanda, ali umjesto dohvata operanda pohranjuje izračunatu vrijednost u $R[r_a]$ ima za naš slučaj ovakav format:

31	27	26	22	21	17	16	0
0	0	1	0	1	0	0	0
0	0	0	1	1	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	1
<op>				<r _a >		<r _b >	
				<C2>			

Odredite sadržaje registara na koje ova instrukcija utječe. (4 boda)

5. Slika prikazuje Ganttov dijagram za protočni model procesora koji ima 5 protočnih segmenata:

Protočni segmenti							
WB					1	2	3
ME				1	2	3	4
EX			1	2	3	4	5
ID		1	2	3	4	5	6
IF	1	2	3	4	5	6	7
	ΔT	ΔT	ΔT	ΔT	ΔT	ΔT	ΔT
	vrijeme						

Nacrtajte jednostavan model protočnosti, izračunajte vrijeme obrade i odnos između vremena potrebnog za efektivno izvođenje jedne instrukcije u neprotočnoj strukturi i u protočnoj strukturi. Neka je $t_1 = t_2 = t_3 = t_4 = t_5 = t_s = 10 \text{ ns}$ za protočnu organizaciju, a vrijeme potrebno za izvođenje instrukcije u neprotočnoj izvedbi neka je $t_{NE} = t_1 + t_2 + t_3 + t_4 + t_5 = 5 t_s$. Pretpostavite da je broj instrukcija koje se izvode $N=10^7$. (3 boda)